

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 2/2011-41

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. januára 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Obce V.; M. H., V.; N. H., V., a D. S., V., zastúpených advokátom JUDr. M. K., P., vo veci namietaného porušenia ich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 3, čl. 44 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Sžp 2/2010 z 13. mája 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Obce V., M. H., N. H. a D. S. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. augusta 2010 doručená sťažnosť Obce V. (ďalej len „sťažovateľka 1“); M. H., V. (ďalej len „sťažovateľ 2“); N. H., V. (ďalej len „sťažovateľka 3“), a D. S., V. (ďalej len „sťažovateľ 4“, spolu ďalej len „sťažovatelia“, ktorou namietajú porušenie svojich

základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 3, čl. 44 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Sžp 2/2010 z 13. mája 2010 (ďalej aj „namietaný rozsudok“ alebo „napadnutý rozsudok“). Namietaným rozsudkom najvyšší súd ako odvolací súd na základe odvolania sťažovateľov 1 až 3 v správnom súdnictve potvrdil rozsudok Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 1 S/88/2008-153 z 22. septembra 2009 (ďalej aj „rozsudok krajského súdu“), ktorým bola zamietnutá žaloba sťažovateľov 1 až 3, ktorou sa domáhali preskúmania zákonnosti rozhodnutia Slovenskej inšpekcie životného prostredia, ústredie – útvaru integrovaného povoľovania a kontroly (ďalej len „odvolací správny orgán“) č. 8621-35860/27/2008/Haš z 30. októbra 2008 vo veci vydania integrovaného povolenia na vykonávanie činnosti v prevádzke „Skládka pre nie nebezpečný odpad Š.“.

Podstatou sťažnosti je namietaná arbitrárnosť napadnutého rozsudku najvyššieho súdu a s tým súvisiace namietané porušenie základného práva sťažovateľov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ďalej podľa obsahu sťažnosti malo napadnutým rozsudkom dôjsť aj k porušeniu základného práva sťažovateľky 1 na priaznivé životné prostredie podľa čl. 44 ods. 1 ústavy, porušeniu vlastníckeho práva sťažovateľky 3 podľa čl. 20 ods. 1 a 3 ústavy v dôsledku neprerušenia príslušného konania v zmysle § 88a ods. 3 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“).

Sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd ich sťažnosti vyhovel a po jej predbežnom prerokovaní a prijatí na ďalšie konanie vo veci samej rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné práva sťažovateľov na ochranu vlastníckeho práva zaručeného v čl. 20 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky, právo na priaznivé životné prostredie zaručené v čl. 44 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, č. k. 3 Sžp 2/2010 zo dňa 13. mája 2010 porušené bolo.

2. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Sžp 2/2010 z 13. mája 2010 zrušuje a vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie a rozhodnutie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný nahradiť sťažovateľom trovy konania na účet jeho právneho zástupcu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

Zároveň sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd podľa § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) rozhodol o dočasnom opatrení a odložil vykonateľnosť namietaného rozsudku.

II.

Z obsahu sťažnosti, priložených písomností vrátane napadnutého rozsudku a vyžiadaného súvisiaceho súdneho spisu ústavný súd zistil tieto skutočnosti:

II.A Zhrnutie konania pred správnymi orgánmi a krajským súdom

Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Košice, (ďalej len „prvostupňový správny orgán“) vydala svojim rozhodnutím č. 1725-25663/2008/Mil/571280106 z 30. júla 2008 integrované povolenie pre prevádzkovateľa E., s. r. o., na vykonávanie činností v prevádzke „Skládka pre nie nebezpečný odpad Š.“. Sťažovatelia 1 až 3 boli účastníkmi príslušného konania a podali proti uvedenému rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu odvolanie, ktoré bolo rozhodnutím odvolacieho správneho orgánu č. 8621-35860/27/2008/Haš z 30. októbra 2008 zamietnuté. Zároveň bolo potvrdené rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu. Rozhodnutie odvolacieho orgánu napadli sťažovatelia 1 až 3 žalobou podľa § 247 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“).

Sťažovatelia vo svojej žalobe poukázali v prvom rade na to, že v ich právnej veci rozhodujúce správne orgány porušili v predmetných konaniach svoju povinnosť presne a úplne zistiť skutočný stav veci podľa § 16 zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 245/2003 Z. z.“). Námieta smerovala proti skutočnosti, že navrhovaná skládka sa nachádza v ochrannom pásme vodárenského zdroja L. slúžiaceho ako zdroj pitnej vody pre obyvateľov mesta S. Táto oblasť je podľa sťažovateľov náchylná na svahové pohyby, pričom v posudzovanom projekte chýbajú efektívne opatrenia na ich elimináciu, ktoré by mohli mať negatívne vplyvy na tesnenie skládky, a teda i kvalitu vôd tohto vodného zdroja. V správnom konaní nemala byť podľa názoru sťažovateľov jednoznačne preukázaná ani vhodnosť umiestnenia skládky z hľadiska geologického podložia. Na tieto problémy podľa sťažovateľov upozorňovalo záverečné stanovisko č. 459/2005-1.6.1 hp vydané Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky v rámci procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a sťažovatelia vzhľadom na to v prospech svojho tvrdenia navrhli ako dôkaz odborný geologický posudok spracovaný RNDr. J. O... na základe obhliadok na tvári miesta vykonaných 16. novembra 2008.

Vyhodnotenie uvedených rizík a efektívnosti navrhovaných opatrení na elimináciu svahových pohybov možno podľa sťažovateľov uskutočniť len na základe výsledkov spomínaného podrobnejšieho inžiniersko-geologického a hydrologického prieskumu lokality, ktorý si správny orgán rozhodujúci vo veci pred vydaním rozhodnutia nezabezpečil. V zmysle § 29 ods. 1 Správneho poriadku mal preto správny orgán prerušiť správne konanie až do vyhodnotenia výsledkov takéhoto prieskumu lokality. Sťažovatelia rozhodnutiu vytýkali i nedostatočné zdôvodnenie, na základe akých úvah a skutočností dospel odvolací orgán k záveru, že v rámci konania o integrovanom povolení nebolo potrebné predložiť niektoré štandardne požadované dôkazy a hodnotenia, napr. výpočet stability svahu so zohľadnením váhy skládky. Za neprípustný označili zároveň kladný postoj k povoleniu výstavby navrhovanej skládky, ktorý vychádzal aj z toho, že v danom

prípade nejde o skládku priemyselných odpadov, ale iba komunálnych, keďže riziká spojené s prevádzkou tohto typu skládky môžu byť obdobné alebo dokonca väčšie než v prípade priemyselných odpadov.

Ďalšie námietky smerovali proti tvrdeným nedoriešeným vlastníckym vzťahom k pozemkom, na ktorých malo dôjsť k výstavbe skládky. Sťažovateľ 2 tvrdil, že je spoluvlastníkom parcely, na ktorej sa nachádza rozostavená stavba. Z tohto dôvodu prvostupňový správny orgán prerušil konanie svojím rozhodnutím č. 2286-36642/2007/Wit/571280106 z 12. novembra 2007 do doby usporiadania občianskoprávných vzťahov. Uvedený sťažovateľ následne podal žalobu, ktorou sa domáhal od stavebníka odstránenia stavby. Konanie o tejto žalobe bolo vedené Okresným súdom Svidník (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 4 C 27/2008. Správny orgán ale konštatoval, že uvedený súd vydal predbežné opatrenie v konaní vedenom pod sp. zn. 3 C 152/2008, ktorým bola sťažovateľovi 2 uložená povinnosť strpieť pokračovanie v stavebných prácach na predmetnom pozemku. Uvedené konanie bolo vedené vo veci žaloby Obce Š. proti žalovanému Š. H. a sťažovateľovi 2 o určenie čiastočnej neplatnosti kúpnej zmluvy. Keďže správny orgán neprihliadol na jeho žalobu, dopustil sa tým podľa sťažovateľov porušenia § 88a ods. 3 stavebného zákona, keďže napriek pôvodnému prerušeniu konania nevyčkal na konečné rozhodnutie vo veci a vo svojom rozhodnutí odkázal na predbežné opatrenie v úplne inom konaní.

Sťažovatelia s ohľadom na vydané predbežné opatrenie ukladajúce povinnosť strpieť pokračovanie v stavebných prácach upozorňujú na určitú paradoxnú situáciu. Odvolací správny orgán totiž následne napriek predloženiu rozhodnutia krajského súdu sp. zn. 7 Co 139/2008 z 29. septembra 2008, ktorým bolo nariadenie predbežného opatrenia zrušené, uviedol, že predmetné rozhodnutie nemá žiadny vplyv na vecnú správnosť rozhodnutia inšpektorátu. Vo svojom odôvodnení pritom mylne citoval námietky sťažovateľov uvedené v odvolaní, keď poukázal na to, že nie predbežné opatrenie, ale právoplatné rozhodnutie príslušného stavebného úradu je predpokladom na splnenie pokračovania v stavebných prácach. Podľa sťažovateľov malo byť s ohľadom na zrušenie predbežného opatrenia zrušené i rozhodnutie Štátnej inšpekcie životného prostredia

o povolení stavebných prác, pričom s konečným rozhodnutím o povolení alebo nepovolení stavby bolo treba počkať až do právoplatných rozhodnutí okresného súdu vo veciach sp. zn. 3 C 52/2008 a sp. zn. 4 C 27/2008.

Porušenie uvedeného ustanovenia stavebného zákona tvrdila tiež sťažovateľka 3, ktorá sa žalobou podanou 24. októbra 2008 okresnému súdu domáhala proti Obci Š. určenia svojho vlastníckeho práva k parcele č. 339/4... (ďalej len „parcely č. 339/4“). Sťažovateľka 3 ako dedička po svojom otcovi J. M. namietala neplatnosť kúpnej zmluvy k predmetnému pozemku uzavretej medzi ním a Obcou Š., pretože nemala byť podpísaná zo strany jej právneho predchodcu. Konanie bolo vedené pod sp. zn. 2 C/177/2008. Na základe osvedčenia o dedičstve bola sťažovateľka 3 účastníčkou príslušného stavebného konania s ohľadom na predloženie uvedenej kúpnej zmluvy z 10. apríla 2004 stavebníkom, podľa ktorej vlastnícke právo malo prejsť na Obec Š., však správny orgán rozhodol 30. júla 2008 o vydaní integrovaného povolenia. Vo svojom rozhodnutí v otázke vlastníckeho práva k predmetnej parcele odvolací správny orgán uviedol, že sťažovateľka 3 je len „*spoluvlastníčka časti parcely*“, pričom zákonná požiadavka preukázania iného práva k nehnuteľnosti podľa § 139 ods. 1 stavebného zákona bola splnená poskytnutím súhlasu zo strany väčšinového spoluvlastníka. Podľa sťažovateľov malo i v tomto prípade ostať prerušené konanie až do právoplatného rozhodnutia všeobecných súdov vo veci vedenej pod sp. zn. 2 C/177/2008. Rozhodnutím odvolacieho orgánu však nastal právny stav, keď sťažovateľ 2 a sťažovateľka 3 nebudú mať v prípade úspešnosti svojich žalôb možnosť dobrovoľne realizovať svoje vlastnícke právo.

Krajský súd preskúmal napadnuté rozhodnutie odvolacieho správneho orgánu č. 8621-35860/27/2008/Haš z 30. októbra 2008 a vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 1 S/88/2008-153 z 22. septembra 2009 tak, že žalobu zamietol. V odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že sťažovateľka 1 namietala, že predmetná stavba je iba 500 m vzdialená od jej územia a že bude predstavovať zdroj znečistenia životného prostredia a ohrozí zdroj pitnej vody. Túto námietku však krajský súd považoval za nedôvodnú, pretože nebolo preukázané, že by bola preskúmaným rozhodnutím v spojení s prvostupňovým rozhodnutím ukrátená na subjektívnych právach ako právnická osoba. Na základe

citovaného obsahu administratívneho spisu s poukazom na obsah rozhodnutia oboch správnych orgánov totiž nebolo preukázané tvrdenie o znečistení zdroja pitnej vody. Navyše ani nešlo o subjektívne právo sťažovateľky 1, pretože starosta ako štatutárny orgán obce jednoznačne uviedol, že v obci nie je zriadená vodovodná sieť. Rozhodná bola i skutočnosť, že sťažovateľka 1 nevzniesla žiadne konkrétne námietky v územnom konaní, i keď podľa § 36 stavebného zákona mala na to priestor až do ústneho pojednávania v príslušnom správnom konaní. Krajský súd vyslovil nesúhlas i s právnym názorom, že by sťažovateľku 1 ako obec bolo možné považovať za zainteresovanú verejnosť v zmysle § 10 ods. 3 zákona č. 245/2003 Z. z.

Podľa názoru krajského súdu bolo nepochybné, že správne orgány pri postupe a vydávaní rozhodnutí vychádzali z odborných posudkov, stavebno-technickej dokumentácie a sťažovateľkou 1 predložené odborné posudky nespochybnili, lebo vypracovať posudok so záverom, že povoľovaná stavba je ekologickou časovou bombou bez projektovej dokumentácie, považoval za nevhodné, ako aj nepresvedčivé. Krajský súd ďalej v odôvodnení svojho zamietavého rozsudku uviedol, že s ohľadom na vyhlášku Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 29/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o určovaní ochranných pásiem vodárenských zdrojov, opatreniach na ochranu vôd a technických úpravách v ochranných pásmach vodárenských zdrojov prílohy č. III časti C. I.3.7., nešlo o skládku nebezpečných odpadov. Zároveň dodal, že z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že správne orgány v konaní dôsledne aplikovali aj § 24 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 283/2001 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov, keď zohľadnili v ňom ustanovené kritériá pri výbere lokality na skládku odpadov, okrem iného bezpečnú vzdialenosť hranice budúcej skládky odpadov od obytných a rekreačných oblastí, vodných tokov, vodných nádrží a vodných zdrojov, ďalej geologické, hydrologické, hydrogeologické a inžiniersko-geologické podmienky oblasti či únosné zaťaženie územia.

Krajský súd napokon preskúmal i námietky vo vzťahu k namietanému porušeniu § 88a ods. 3 stavebného zákona. Sťažovateľ 2 namietal, že okresným súdom sú vedené dve konania o odstránenie stavby a o určenie vlastníckeho práva. Z podania sťažovateľa 2

krajský súd zistil, že nie je spoluvlastníkom parcely č. 339/4, pretože svoj podiel previedol na inú osobu, čo vyplynulo z jeho výpovede na pojednávaní uskutočnenom 22. septembra 2009. V dôsledku tejto nespornej skutočnosti tak sťažovateľ 2 prestal byť účastníkom správneho konania, a teda nemôže ďalej tvrdiť, že jeho subjektívne práva boli porušené rozhodnutím správneho orgánu. Dôvodná preto nie je ani jeho námietka, že prvostupňový správny orgán 15. januára 2008 prerušil konanie a vyzval ho ako podielového spoluvlastníka uvedenej parcely, aby v lehote 30 dní odo dňa doručenia výzvy doložil, že podal na okresnom súde žalobu vo veci ochrany svojich vlastníckych práv. Poukázal na znenie § 250i ods. 3 OSP, podľa ktorého pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu súd prihliada len na tie vady konania pred správnym orgánom, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Aj keď je nepochybné, že sťažovateľ 2 previedol svoj spoluvlastnícky podiel na inú osobu, a preto, že v čase vydania rozhodnutí oboch správnych orgánov išlo o vadu konania, táto vzhľadom na zmenu vlastníckych vzťahov už podľa názoru krajského súdu *„nemohla mať vplyv na zákonnosť žalobou napadnutého rozhodnutia“*.

Porušenie § 88a ods. 3 stavebného zákona namietala i sťažovateľka 3, a to v dôsledku toho, že pred všeobecným súdom prebieha konanie o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy, ktorú uzavrela Obec Š. a jej právny predchodca. Krajský súd zo sťažovateľkou predloženej žaloby zistil, že sa domáhala určenia svojho vlastníckeho práva k parcele č. 339/4 o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 22400/1915200 (výmera pripadajúca na spoluvlastnícky podiel 393 m²). Podľa jeho názoru bolo pritom nepochybné, že s ohľadom na § 137 ods. 2 stavebného zákona nebolo povinnosťou správnych orgánov prerušiť konanie z dôvodu vedenia súdneho konania sťažovateľkou 3, pretože nešlo o námietku, ktorej opodstatnenosť by znemožnila realizovať predmetnú stavbu.

V závere odôvodnenia svojho rozsudku krajský súd poukázal na to, že dôvodom zrušenia rozhodnutia správneho orgánu v zmysle § 250i ods. 3 OSP môže byť iba taká vada, ktorá mohla mať vplyv na správnosť a zákonnosť rozhodnutia. Rozhodnutie sa nezrušuje preto, aby sa zopakoval proces a odstránili formálne vady, ktoré nemôžu privodiť vecne iné či výhodnejšie rozhodnutie pre účastníka konania. Takúto vadu v predmetnom konaní

predstavovalo, že sťažovateľ 2 nemal byť vzhľadom na zmenu vlastníckych pomerov ďalej ani účastníkom správneho konania. Krajský súd navzdory niektorým formálnym vadám dospel k záveru, že postup správnych orgánov v preskúmvanej veci bol v súlade s citovanými ustanoveniami stavebného zákona a rozhodnutia boli dostatočne odôvodnené a vydané na základe dostatočne zisteného skutkového stavu. Z týchto dôvodov žalobu zamietol.

II.B Zhrnutie konania vedeného najvyšším (odvolacím) súdom a obsahu napadnutého rozsudku

Proti označenému zamietavému rozhodnutiu krajského súdu podali sťažovatelia 1 až 3 odvolanie, v ktorom zopakovali svoju argumentáciu obsiahnutú v pôvodnej žalobe. Ďalej v ňom vyslovili nesúhlas so záverom krajského súdu, že sťažovateľ 2 prestal byť účastníkom správneho konania, a teda nemôže tvrdiť, že jeho subjektívne práva boli rozhodnutím správneho orgánu porušené. Poukázali pritom na vymedzenie účastníka konania podľa § 14 Správneho poriadku, podľa ktorého má postavenie účastníka nielen ten, o koho právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach sa má konať alebo koho práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti môžu byť rozhodnutím priamo dotknuté, ale i ten, kto tvrdí, že môže byť rozhodnutím vo svojich právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach priamo dotknutý, a to až do okamžiku, kedy sa preukáže opak. V druhom prípade sa uplatní prezumpcia účasti v správnom konaní, pričom správny orgán nemôže takúto osobu ako účastníka opomenúť, pretože takéto postavenie jej priznáva priamo zákon. V prípade, že tieto osoby nemôžu byť rozhodnutím vo svojich právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach priamo dotknuté, musí túto skutočnosť preukázať správny orgán a vydať rozhodnutie o neexistencii takéhoto postavenia účastníka konania. Proti takémuto rozhodnutiu sa pritom možno odvolať, pričom až do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o odvolaní sa považuje fyzická osoba za účastníka konania.

Podľa názoru sťažovateľov prvostupňový súd rozhodol nad rámec svojho oprávnenia, pokiaľ konštatoval, že na základe zmeny vlastníckych vzťahov namietaná vada

konania spočívajúca v existencii dvoch žalôb na okresnom súde už nemôže mať vplyv na zákonnosť rozhodnutia. Uvedený záver totiž bolo možné vyložiť tak, že rozhodnutie odvolacieho správneho orgánu síce v čase jeho vydania trpelo vadou a bolo nezákonné, avšak v dôsledku dodatočnej zmeny vlastníckych vzťahov táto vada nemá vplyv na jeho zákonnosť. Sťažovatelia 1 až 3 zdôraznili, že v prípade dôležitej zmeny spoločnej veci môžu prehlasovaní spoluvlastníci žiadať, aby o nej rozhodol súd, pričom postupom krajského súdu bolo toto právo odopreté. Taktiež mal krajský súd vyčkať na konečné rozhodnutie o odstránení stavby. K tomu napokon uvádzajú, že mal tiež podľa § 250 ods. 1 OSP pribrať do konania nového vlastníka, o ktorom vedel na základe oznámenia sťažovateľa 2, a následne rozhodnúť vo veci.

Sťažovatelia 1 až 3 namietali v odvolaní aj porušenie základných práv sťažovateľky 1. Tá mala byť dotknutá rozhodnutím žalovaného (odvolacieho správneho orgánu), pretože spodná voda nachádzajúca sa pod skládkou, ktorá bude v budúcnosti v súvislosti so skládkou znečistená, ohrozuje život a zdravie jej občanov, keďže steká do spodných vôd nachádzajúcich sa v jej katastri, ktoré sú nimi užívané. Ďalej zdôraznili, že sťažovateľka 1 bola celý čas v postavení účastníka konania, pričom táto skutočnosť nebola spochybňovaná zo strany žiadneho z rozhodujúcich orgánov. Nemožno preto vysvetliť záver krajského súdu, s ktorým sa stotožnil aj najvyšší súd a ktorý je v rozpore s konaním správnych orgánov, že sťažovateľka 1 nemôže byť ukrátená na svojich právach.

Sťažovatelia súčasne upozornili na ďalšiu z ich pohľadu zásadnú vadu konania, a to poukazom na nájomnú zmluvu č. 44010306 z 5. júna 2006, na základe ktorej Slovenský pozemkový fond prenajal Obci Š. parc. č. 339/4 trvalé trávne porasty o výmere..., ktorá bola vytvorená geometrickým plánom č... (celková prenajímaná plocha...). Zmluva bola uzavretá v súlade so zákonom č. 504/2003 Z. z. o nájme poľnohospodárskych pozemkov, poľnohospodárskeho podniku a lesných pozemkov a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Podľa tejto zmluvy malo byť povinnosťou nájomcu nedopustiť na prenajímanom pozemku vznik skládky odpadu a v prípade, že by napriek tomu skládka vznikla, odstrániť ju na vlastné náklady. Táto zmluva umožňovala nájomcovi pozemok ďalej prenajať s predchádzajúcim písomným súhlasom prenajímateľa na základe

písomnej žiadosti predloženej prenajímateľovi. K tomu došlo zmluvou o nájme z 1. júna 2007 medzi prenajímateľom Obcou Š. a nájomcom E., s. r. o., i keď, ako dodávajú sťažovatelia, súhlas s takouto zmluvou sa nenachádza v spise. Platnosť tejto zmluvy bola obmedzená do termínu zápisu parcely č. 339/4 na list vlastníctva. V čase vydania rozhodnutia správneho orgánu preto už nemohla byť účinná, a stavebník tak nemal vlastnícke alebo iné právo k nehnuteľnosti.

Najvyšší súd ako odvolací súd svojím rozsudkom č. k. 3 Sžp 2/2010-251 z 13. mája 2010, proti ktorému smeruje predmetná sťažnosť, potvrdil rozsudok krajského súdu. V odôvodnení rozsudku konštatoval, že po vyhodnotení rozsahu a dôvodov odvolania, oboznámením sa s obsahom spisu a s prihliadnutím na § 219 ods. 1 OSP dospel k záveru, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov zisteného skutkového stavu prvostupňovým súdom, ako aj relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku. Výnimku v tomto smere predstavovala písárska chyba v označení účastníkov (iné poradie účastníkov konania v procesnom označení žalobcov uvedené v záhlaví rozsudku a v jeho odôvodnení).

Podľa názoru odvolacieho súdu bolo v prvom rade nepochybné, že sťažovateľka 1 porušenie svojich subjektívnych práv žiadnym spôsobom nekonkretizovala, ale namietala všeobecné porušenie ochrany životného prostredia. Odvolací súd sa stotožnil s dôvodnosťou námietky uplatnenej v odvolaní, že sťažovateľka 1 je zainteresovanou osobou v zmysle § 10 ods. 3 zákona č. 245/2003 Z. z., keďže je, alebo môže byť dotknutá konaním pri vydávaní povolenia pre novú prevádzku. Podľa názoru najvyššieho súdu sťažovateľka 1 však v konaní „*nepreukázala ukrátenie vo svojich právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach priamo dotknutá konaním pri vydávaní povolenia*“. Samotné tvrdenie možného znečistenia zdroja pitnej vody nepostačuje, navyše v situácii, keď na území sťažovateľky 1 nie je zriadená obecná vodovodná sieť. Tvrdené znečistenie studní v obci mohli namietat len samotní vlastníci či užívatelia vody zo studní, nie však obec. Záver geotechnického posudku, ktorý predložila sťažovateľka 1 a podľa ktorého by za súčasného stavu stavebných prác na skládke odpadov mala táto skládka negatívny vplyv na životné prostredie a ohrozovala by stabilitu dotknutého územia, považoval odvolací súd

za všeobecný, pretože i sám autor posudku uviedol, že nemal k dispozícii projektovú dokumentáciu skládky, podľa ktorej by mali byť vyriešené parametre takejto stavby. Z týchto dôvodov vyhodnotil odvolací súd námietky sťažovateľky 1 ako neopodstatnené.

Vo vzťahu k ďalším námietkam uviedol, že za zásadnú považuje otázku, či sťažovateľ 2 predal sťažovateľovi 4 svoj spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnosti, na ktorej sa mala realizovať predmetná skládka. Odvolací súd konštatoval, že sťažovateľ 2 bol účastníkom správneho konania, a z tohto dôvodu aj účastníkom súdneho konania, ktorý podľa vlastného tvrdenia predal predmetný spoluvlastnícky podiel, ale nespĺňa v tomto štádiu súdneho konania zákonnú podmienku podľa § 250 ods. 1 druhej vety OSP, že by zrušením napadnutého správneho rozhodnutia mohli byť dotknuté jeho práva alebo povinnosti. Odvolacie dôvody, ktorých podstatou bola tvrdená nezákonnosť rozhodnutí správnych orgánov v dôsledku toho, že konanie o vydaní integrovaného povolenia nebolo prerušené až do právoplatnosti rozhodnutí vydaných v súdnych konaniach vedených sťažovateľom 2, preto odvolací súd vyhodnotil ako neopodstatnené. V konečnom dôsledku totiž tieto dôvody nemajú vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia, pretože vlastným konaním sťažovateľa 2 uvedené dôvody nezákonnosti zanikli, keďže sťažovateľ 2 *„previedol svoje vlastnícke práva k predmetnej nehnuteľnosti, od ktorého možno odvodiť úspešnosť aj v predmetnom správnom i súdnom konaní“*.

Odvolací súd posúdil i odvolacie dôvody vo vzťahu k sťažovateľke 3. Predovšetkým zistil, že predmetná skládka sa realizuje na parcele č. 339/4, ktorá bola vytvorená z viacerých pozemkov vrátane pozemku registra E č. 143... Táto parcela bola podľa LV č... vo vlastníctve Obce Š. v spoluvlastníckom podiele 1483110/1915200, ďalej sťažovateľa 2, a to v spoluvlastníckom podiele 8400/1915200 a ďalšími podielovými spoluvlastníkmi boli fyzická osoba (J. V.) a Správa slovenského pozemkového fondu Bratislava. Pôvodná parcela č. 143 bola podľa LV č... vlastnená viacerými spoluvlastníkmi, z nich jeden bol i J. M., otec sťažovateľky 3. Na základe kúpnej zmluvy z 15. apríla 2004 sa spoluvlastníkom i jeho podielu stala Obec Š., pričom vklad vlastníckeho práva na základe tejto zmluvy bol povolený 10. augusta 2004. Neskôr sa vlastníkom tejto nehnuteľnosti stala obchodná spoločnosť E., s. r. o.

Z uvedených skutočností odvolací súd usúdil, že pokiaľ sťažovateľka 3 odvodzuje svoje spoluvlastníctvo k parcele č. 339/4 z osvedčenia o dedičstve v dedičskej veci po svojom otcovi J. M., ktorý zomrel 3. októbra 2007, tak ten v tejto dobe už nebol jej vlastníkom. Sťažovateľka preto neosvedčila svoje vlastnícke právo k predmetnému pozemku, a teda nebol dôvod, aby v jej veci došlo k prerušeniu konania podľa § 88a ods. 3 stavebného zákona, keďže tento postup, teda prerušenie konania z dôvodu podania žaloby o preskúmanie dodatočného stavebného povolenia, sa uplatní len v prípade vlastníka zastavenej nehnuteľnosti.

Súčasne odvolací súd zistil, že sťažovateľka 3 vzala 14. augusta 2009 späť svoju žalobu o určenie vlastníckeho práva proti Obci Š. a spoločnosti E., s. r. o., v dôsledku čoho bolo uznesením okresného súdu č. k. 2 C/177/2008-122 z 11. marca 2010 zastavené príslušné konanie, a to i v časti týkajúcej sa určenia neplatnosti kúpnej zmluvy z 3. marca 2009 uzavretej oboma žalovanými týkajúcej sa kúpy parcely č. 339/4 v podiele 1486470/1915200.

III.

Sťažovatelia sťažnosťou podanou ústavnému súdu namietajú porušenie svojich základných práv vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 3 ústavy, základného práva na priaznivé životné prostredie podľa čl. 44 ods. 1 ústavy a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie čl. 6 ods. 1 dohovoru v dôsledku napadnutého rozsudku najvyššieho súdu. Napadnutý rozsudok podľa ich názoru porušuje princípy a znaky právneho štátu, vykazuje znaky arbitrárnosti a svojvoľného postupu, nemôže prejsť ani testom verejného záujmu a sťažovateľov neodôvodnene obmedzuje vo výkone ich vlastníckych práv a v práve na priaznivé životné prostredie. Porušené malo byť tiež „*právo sťažovateľov na spravodlivé rozhodnutie podľa ústavy*“ a všeobecné právne zásady vyplývajúce zo zásady právneho štátu, ktoré sú akceptované aj ako výkladové pravidlá Európskej únie, a to najmä zásada rovnosti a nediskriminácie, ochrany nadobudnutých práv, legitímnej dôvery, právnej istoty, zásady proporcionality a nevyhnutnosti.

Aj keď ústavný súd vyslovil, že nie každé rozhodnutie musí byť formálne zdôvodnené, z jeho rozhodovacej činnosti vyplýva, že by z rozhodnutia a procesu jeho prijatia mali byť zrejmé dôvody jeho prijatia, a malo by tak byť preskúmateľné. Sťažovatelia pritom plne odkazujú na dôvody uvedené vo svojom odvolaní z 19. novembra 2009 proti prvostupňovému rozsudku.

V dôsledku napadnutého rozsudku malo dôjsť k porušeniu práva sťažovateľky 1 na priaznivé životné prostredie. Nepreskúmateľnosť rozsudku najvyššieho súdu bola podľa sťažovateľov spôsobená tiež tým, že sa tento súd žiadnym spôsobom nevyjadril k predloženým zmluvám o nájme z 5. júna 2006 a 1. júna 2007, ktoré mali a majú zásadný význam vo vzťahu k zákonnosti preskúmaného rozhodnutia správneho orgánu. Vlastnícke právo sťažovateľky 3 nadobudnuté na základe osvedčenia o dedičstve z 5. mája 2008 malo byť porušené „z vyššie uvedených dôvodov“. Napokon mala byť sťažovateľovi 4 ako právnomu nástupcovi sťažovateľa 2 odňatá možnosť konať pred súdom, čím došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

V závere sťažnosti sťažovatelia uvádzajú, že ďalšie dôvody a okolnosti budú doplnené v priebehu ústneho pojednávania.

IV.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Konanie o sťažnostiach je bližšie upravené predovšetkým v § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde prerokuje každý návrh predbežne na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, pričom skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia prijatiu návrhu na ďalšie konanie.

Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovatelia v napadnutej veci spoločne namietajú arbitrárnosť a nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku, pričom svoju argumentáciu zakladajú jednak poukazujúc na niektoré ústavné princípy a základné práva, ktoré mali byť v dôsledku tohto rozhodnutia porušené, tak aj na nesprávnosť skutkových i právnych záverov najvyššieho súdu odkazujúc na svoju argumentáciu obsiahnutú už v odvolaní proti rozsudku krajského súdu. Ústavný súd pristúpil k predbežnému posúdeniu sťažnosti najprv vo vzťahu k tejto všeobecnej námietke a postupne sa zaoberal i ďalšími namietanými porušeniami základných práv vo vzťahu k jednotlivým sťažovateľom.

IV.A Namietané porušenie základného práva sťažovateľov 1 až 3 na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už uviedol, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym

režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

Ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre konštatuje, že zásadne nie je oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (napr. I. ÚS 17/01). Predmetom kontroly zo strany ústavného súdu môžu byť skutkové a právne závery všeobecného súdu len z hľadiska prípadného porušenia základného práva alebo slobody. K porušeniu základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie by v tejto súvislosti došlo predovšetkým vtedy, ak by rozhodnutie všeobecného súdu bolo arbitrárne, a teda prejavom zjavnej svojvôle pri výklade a aplikácii právnej normy, ak by výrok rozhodnutia nebol v súlade s priebehom konania alebo ak by rozhodnutie nebolo dostatočne odôvodnené (napr. IV. ÚS 102/08).

Sťažovatelia 1 až 3 síce tvrdia, že namietaný rozsudok je arbitrárny a nepreskúmateľný, táto ich námietka však obsahovo smeruje k nesúhlasu s právnymi závermi najvyššieho súdu v napadnutom rozsudku. V odôvodnení svojej sťažnosti sa obmedzujú len na konštatovanie porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu a reprodujú svoju argumentáciu obsiahnutú už v ich odvolaní. Za týchto okolností ústavný súd pripomína, že obsahom základného práva na súdnu ochranu nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka konania (porov. napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, I. ÚS 265/07, IV. ÚS 209/09). Tento záver sa pritom uplatní predovšetkým vo vzťahu k právnym záverom odvolacieho súdu týkajúcim sa rizikovosti skládky a vecného posúdenia splnenia podmienok na vydanie integrovaného povolenia, ako aj vo vzťahu k záveru, že sťažovateľ 2 nemohol byť ukrátený na svojich vlastníckych právach, keďže prestal byť spoluvlastníkom predmetnej parcely. V tomto rozsahu nemožno námietkam sťažovateľov priznať žiadnu ústavnoprávnu relevanciu.

V prípade ostatných námietok ústavný súd pristúpil k ich podrobnejšiemu vyhodnoteniu. V prvom rade posúdil námietky smerujúce výlučne k základnému právu na súdnu ochranu. Sťažovatelia tvrdili nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku z dôvodu, že najvyšší súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s údajnou absenciou vlastníckeho alebo iného práva spoločnosti E., s. r. o., k predmetným pozemkom, pretože v čase vydania rozhodnutia správneho orgánu už predmetná nájomná zmluva medzi Obcou Š. a uvedenou spoločnosťou nemohla byť účinná.

Základné právo sťažovateľov na súdnu ochranu v sebe zahŕňa aj právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Súčasne však ústavný súd konštatuje, že toto právo neznamena, že na každý argument sťažovateľov je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. IV. ÚS 115/03, II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05, II. ÚS 197/07).

V tejto súvislosti možno poukázať aj na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) zaoberajúcu sa požiadavkami na odôvodnenie rozhodnutia súdu v limitoch čl. 6 ods. 1 dohovoru, z ktorej vyplýva, že tento článok dohovoru zaväzuje síce súd odôvodniť svoje rozhodnutie, to však neznamena, že sa vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Na základe uvedeného možno skutočnosť, či v danom prípade boli dodržané základné požiadavky spravodlivého procesu, podľa záverov ESLP posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu (rozhodnutie z 9. decembra 1994 vo veci sťažnosti č. 18390/91 – Ruiz Torija proti Španielsku, bod 29). Z uvedeného preto možno vyvodiť záver, že odôvodnenie rozhodnutia nemusí dať odpoveď na každú poznámku, pripomienku alebo návrh, ak ide o takú otázku, ktorá nie je relevantná a nevyhnutná pre dané rozhodnutie (obdobne napr. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07).

Na posúdenie uvedenej námietky bolo podľa ústavného súdu rozhodujúce to, že bola zo strany sťažovateľov uplatnená až v odvolacom konaní. Odvolací súd v správnom súdnictve pritom na túto námietku nemohol prihliadnuť, pretože išlo o nový žalobný dôvod,

ktorý mal byť uplatnený už v rámci žaloby proti rozhodnutiu správneho orgánu, resp. mohol byť dodatočne uplatnený len do uplynutia lehoty na podanie žaloby podľa § 247 ods. 1 OSP (k tomu pozri Štefček M., Ficová S. a kol.: Občiansky súdny poriadok, Komentár, 1. vydanie, Praha: C. H. Beck 2009, s. 50). Ústavný súd si je vedomý, že táto skutočnosť bez ďalšieho neznamena, že sa s predmetnou námietkou nemal odvolací súd aspoň stručne vysporiadať. V súvislosti s námietkami sťažovateľov o nedostatkoch v odôvodnení napadnutého rozsudku najvyššieho súdu však ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že v takýchto prípadoch kritériom na jeho rozhodovanie musí byť najmä intenzita, akou malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, či v okolnostiach daného prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k obmedzeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd (mutatis mutandis IV. ÚS 238/07, III. ÚS 1/08).

Sťažovateľmi vytýkané pochybenie najvyššieho súdu nemohlo ale podľa názoru ústavného súdu najmä s ohľadom na koncentračnú zásadu v správnom súdnictve svojou intenzitou založiť porušenie základného práva sťažovateľov na súdnu ochranu, a preto námietku sťažovateľov bolo z tohto dôvodu potrebné vyhodnotiť ako zjavne neopodstatnenú. Vzhľadom na to ústavný súd sťažnosť v tejto časti z uvedeného dôvodu odmietol.

IV.B Namietané porušenie základného práva sťažovateľky 1 na priaznivé životné prostredie podľa čl. 44 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 46 ods. 1 ústavy

Sťažovateľka 1 namieta porušenie svojho základného práva na priaznivé životné prostredie podľa čl. 44 ods. 1 ústavy bez toho, aby toto porušenie vo svojej sťažnosti ďalej špecifikovala. S ohľadom na obsah sťažnosti a predovšetkým opakované argumentácie z predchádzajúcich podaní sťažovateľov ústavný súd vyvodil, že sťažovateľka zrejme považovala za porušenie tohto práva to, že odvolací súd sa nestotožnil s jej argumentáciou vo vzťahu k rizikovosti skládky, a preskúmal v tomto zmysle jej námietku z hľadiska základného práva na súdnu ochranu, ako aj práva na priaznivé životné prostredie.

Ústavný súd už uzavrel, že odvolací súd sa náležitým spôsobom vysporiadal s námietkami sťažovateľov týkajúcimi sa nedostatočného skutkového zhodnotenia podmienok na vydanie integrovaného povolenia. K samotnému základnému právu na priaznivé životné prostredie pritom konštatuje, že tohto práva sa môžu domáhať len fyzické osoby, nie osoby právnické (III. ÚS 95/08, III. ÚS 100/08). Tento záver je nevyhnutné vzťahnúť aj na sťažovateľku 1, pretože ani z jej postavenia ako obce nemožno vyvodiť, že sa na ňu tiež vzťahuje základné právo podľa čl. 44 ods. 1 ústavy. Pritom je namieste pripomenúť, že táto skutočnosť nebola rozhodná ani pre jej účasti v konaní o vydaní integrovaného povolenia, keďže tým bola ako dotknutý vlastník v zmysle § 10 ods. 2 písm. b) zákona č. 245/2003 Z. z., nie s ohľadom na jej postavenie samosprávneho celku. Sťažnosť vo vzťahu k porušeniu základného práva podľa čl. 44 ods. 1 ústavy preto ústavný súd vyhodnotil ako podanú zjavne neoprávnenou osobou a z toho dôvodu ju v tejto časti pri jej predbežnom prerokovaní odmietol.

IV.C Namietané porušenie základného práva sťažovateľky 3 vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 3 ústavy v spojení s čl. 46 ods. 1 ústavy

Porušenie svojho základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 3 ústavy tvrdí sťažovateľka 3 vo vzťahu k dedičstvu nadobudnutému na základe osvedčenia z 5. mája 2008 v súvislosti s už popísaným postupom správnych a súdnych orgánov. S ohľadom na takto formulovanú námietku je zrejmé, že v jej prípade prichádzalo porušenie tohto základného práva do úvahy len v súvislosti s porušením základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie v prípade, že by táto sťažovateľka osvedčila svoje vlastnícke právo k predmetnej parcele.

Ústavný súd podľa svojej stabilizovanej judikatúry (napr. II. ÚS 78/05, IV. ÚS 278/2010) zastáva názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patrí aj základné právo vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 a 3 ústavy, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy. O prípadnom porušení uvedených práv by bolo možné uvažovať zásadne len vtedy,

ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprocených princípov vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením. Z uvedeného vyplýva, že porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a 3 ústavy možno v konaní pred ústavným súdom zásadne namietat' len v spojení s namietaním porušenia základných práv, resp. ústavnoprocených princípov podľa čl. 46 až čl. 48 ústavy. Táto právomoc ústavného súdu však nie je zároveň spojená so vznikom jeho oprávnenia a povinnosti hodnotiť právne názory všeobecných súdov, ku ktorým dospeli na základe výkladu a uplatňovania zákonov.

Ústavný súd dospel k záveru, že namietaný rozsudok najvyššieho súdu, ako aj dôvody uvádzané v sťažnosti neobsahujú také skutočnosti, ktoré by svedčili o porušení ústavnoprocených princípov podľa čl. 46 až čl. 48 ústavy, a teda ani základného práva sťažovateľky 3 podľa čl. 20 ods. 1 a 3 ústavy.

Ústavný súd však navyše ani v tomto prípade nezistil, že by právny záver odvolacieho súdu o tom, že sťažovateľka 3 nepreukázala svoje vlastnícke právo k nehnuteľnosti, bolo možné označiť za arbitrárny. Odvolací súd dostatočným spôsobom odôvodnil svoj záver, že prvostupňový správny orgán nemal povinnosť prerušiť konanie podľa § 88a ods. 3 stavebného zákona, ako aj to, prečo sťažovateľku 3 nepovažoval za podielového spoluvlastníka parcely.

Z týchto dôvodov sa nemohol ani ústavný súd stotožniť s tvrdením sťažovateľky 3 a dospel k záveru, že v tejto časti bola jej sťažnosť zjavne neopodstatnená, a z toho dôvodu ju pri jej predbežnom prerokovaní v tejto časti odmietol.

IV.D Namietané porušenie základného práva sťažovateľa 4 na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy

Sťažovateľ 4 sa sťažnosťou domáhal ochrany svojho základného práva na súdnu ochranu, pretože mu namietaným rozsudkom mala byť odňatá možnosť konať pred súdom.

Ústavný súd konštatuje, že nie je výlučným orgánom povolaným na ochranu ústavnosti, ale táto právomoc je súčasne zverená aj všeobecným súdom. Právomoc ústavného súdu je pritom subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (II. ÚS 13/2001). Ústavný súd nie je oprávnený poskytovať ochranu ústavnosti vo veciach, v ktorých sa navrhovateľ mohol domôcť ochrany v konaní pred všeobecným súdom vlastnými, dovolenými a Občianskym súdnym poriadkom ustanovenými procesnými úkonmi (napr. I. ÚS 85/97, IV. ÚS 176/2010).

Podľa § 250 ods. 1 OSP sú účastníkmi konania o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov žalobca, teda fyzická alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník správneho konania bola rozhodnutím a postupom správneho orgánu ukrátená na svojich právach, a žalovaný správny orgán. Taktiež môže súd aj bez návrhu pribrať do konania iného účastníka správneho konania, ktorého práva a povinnosti by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté. Pokiaľ teda sťažovatelia vo svojom odvolaní, na odôvodnenie ktorého odkazujú aj v sťažnosti, poukazujú na možnosť súdu pribrať aj bez návrhu do konania účastníka správneho konania v zmysle § 250 ods. 1 druhej vety OSP, vychádzajú z nesprávneho predpokladu, pretože sťažovateľ 4 účastníkom správneho konania nebol.

Na posúdenie danej veci ale bolo rozhodné, že ak sa sťažovateľ 4 domnieval, že s ním malo byť konané ako s účastníkom správneho konania, avšak správne orgány s ním takto nekonali, mal podľa § 250 ods. 2 OSP podať proti rozhodnutiam správneho orgánu žalobu. Sťažovateľ mal teda možnosť podať takýto návrh a domôcť sa ochrany svojho práva priamo v správnom súdnictve. V danej veci preto ústavný súd nemohol prehliadnuť skutočnosť, že sťažovateľ 4 takýto postup nevyužil, resp. v sťažnosti sa nezmienil, že by bol využil postup podľa § 250 ods. 2 OSP, a preto ústavný súd dospel k záveru, že vo vzťahu k sťažovateľovi 4 a jeho námietke je potrebné sťažnosť odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

Zo všetkých uvedených dôvodov preto ústavný súd rozhodol tak, že sťažnosť v celom rozsahu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

Po odmietnutí sťažnosti nebol už právny dôvod zaoberať sa ostatnými návrhmi sťažovateľov, t. j. predovšetkým návrhom na vydanie dočasného opatrenia, zrušenie namietaného rozsudku a priznanie úhrady trov konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. januára 2011